

SISÄLLYSLUETTELO

1	YLEISTÄ	8
1.1	JOHDANTO	8
1.2	SOVELTAMISALA	9
1.3	RUISKUBETONOINTIMENETELMÄT	9
1.3.1	Kuivaseosmenetelmä	9
1.3.2	Märkäseosmenetelmä	9
1.3.3	Ruiskubetonointimenetelmän valinta.....	9
1.4	RUISKUBETONIN KÄYTTÖKOHTEET	11
1.4.1	Erilliset kantavat rakenteet	11
1.4.2	Rakenteiden korjaus	11
1.4.3	Kallio- ja maaperän lujitus	11
2	MATERIAALIT JA OHJEISTUSTA RUISKUBETONIN KOOSTUMUKSESTA	13
2.1	YLEISTÄ	13
2.2	OSA-AINEET	13
2.2.1	Sementti.....	13
2.2.2	Runkoaine	14
2.2.3	Vesi	15
2.2.4	Perusseoksen lisäaineet	15
2.2.5	Seosaineet	19
2.2.6	Kuidut.....	21
2.3	VÄRIAINET.....	22
2.4	TARTUNTA-AINEET	23
2.5	MUOTINIRROTUSAINET.....	23
2.6	JÄLKIHOITOAINET	23
3	RUISKUBETONOINTILAITTEISTOT	24
3.1	JOHDANTO	24
3.2	KUIVASEOSMENETELMÄ.....	24
3.3	MÄRKÄSEOSMENETELMÄ	25
3.4	PAINEILMALAITTEET.....	27
3.5	BETONIN SIIRTOPUTKISTOT	27
3.6	RUISKUTUSSUUTTIMET	28
4	RUISKUBETONIN OMINAISUUDET	29
4.1	SÄILYVYYS	29

4.2	MEKAANISET OMINAISUUDET	29
4.2.1	Lujuus ja lujuudenkehitys	29
4.2.2	Taivutuslujuus	31
4.2.3	Tiheys	31
4.2.4	Kimmoarvo	31
4.2.5	Jäännöslujuus	31
4.2.6	Energianabsorptiokapasiteetti	32
4.3	KLORIDIT	32
4.4	KIVIAINEKSEN REAKTIIVISUUS	32
4.5	ILMAMÄÄRÄ	32
4.6	TARTUNTA	32
4.7	PUMPATTAVUUS.....	34
4.8	NOTKEUS	34
4.9	HUKKAROISKE	34
5	RUISKUBETONIN VALMISTUS JA KULJETUS.....	35
5.1	BETONIMASSAN VALMISTUS JA TOIMITUSTAVAT	35
5.2	VALMISBETONI	35
5.3	KUIVABETONITUOTTEET	35
5.4	VALMISTUS TYÖMAALLA	36
6	RUISKUBETONIN MÄÄRITTELY	37
6.1	OMINAISUUKSIEN MUKAAN	37
6.2	KOOSTUMUKSEN MUKAAN	37
6.3	PERUSSEOS	39
6.4	TUORE MASSA	39
6.5	MEKAANISET VAATIMUKSET	39
6.6	TARTUNTA ALUSTAAN	40
6.7	PAKKASENKESTÄVYYS.....	40
7	RUISKUBETONOINNIN TOTEUTTAMINEN	42
7.1	RUISKUBETONITYÖN LAATUVAATIMUKSET	42
7.2	VALMISTELEVAT TOIMENPITEET	43
7.2.1	Kallio- ja maaperän lujitus	43
7.2.2	Korjaus, parantaminen ja itsenäiset kantavat rakenteet	43
7.2.3	Raudoitteet.....	44
7.2.4	Raudoitteiden ankkurointi.....	46

7.2.5	Mittojen ja linjojen tarkistukset, rakennepaksuuden varmistaminen	46
7.2.6	Liikunta- ja kutistumissaumat sekä työsaumat	47
7.2.7	Suojaukset	47
7.2.8	Ruiskutettavan betonimäärän arviointi	47
7.3	RUISKUTUS	48
7.4	VIIMEISTELY	55
7.5	TOLERANSSIT	55
7.6	JÄLKIHOITO JA SUOJAUS	56
7.7	RUISKUBETONINTI KYLMÄLLÄ SÄÄLLÄ.....	57
7.8	RUISKUBETONINTI KUUMALLA SÄÄLLÄ	57
7.9	RISKIT JA NIIHIN VARAUTUMINEN	58
7.10	TÄRINÄN VAIKUTUKSEN HUOMIOON OTTAMINEN RUISKUBETONOINNISSA.....	58
8	RUISKUBETONOINNIN TYÖTURVALLISUUS.....	61
8.1	RUISKUTUKSEN VAARATILANTEET	61
8.2	SUOJAIMET.....	61
8.3	ERGONOMIA	62
9	VAATIMUSTENMUKAISUUS.....	64
9.1	YLEISTÄ	64
9.2	TARKASTUSLUOKAT (TARKASTUSKATEGORIAT)	64
9.3	TYÖNJOHDON JA SUUTINMIEHEN PÄTEVYYS.....	64
9.4	ENNAKKOKOKEET JA KOERUISKUTUS	64
9.5	SISÄINEN LAADUNVALVONTA	66
9.5.1	Yleistä	66
9.5.2	Perusseoksen valvonta	66
9.5.3	Ruiskubetonin ominaisuuksien valvonta.....	67
9.6	VAATIMUKSENMUKAISUUDEN EHDOT	72
9.6.1	Varhaislujuuskehitys	72
9.6.2	Puristuslujuus.....	72
9.6.3	Vesitiiviys	72
9.6.4	Jäädytys/sulatuskestävyys	73
9.6.5	Tartuntalujuus	73
9.6.6	Notkeus.....	73
9.6.7	Kuituvahvisteisen betonin lisävaatimukset	73
9.6.8	Ruiskutetun betonikerroksen paksuus.....	74

10 TOTEUTUKSEN TARKASTUS	75
10.1 YLEISTÄ	75
10.2 TOTEUTUKSEN TARKASTUKSEN LAAJUUS.....	76
10.3 TARKASTUKSEN LAAJUUTEEN LIITTYVÄT TARKASTUSTOIMENPITEET	77
Termejä ja määritelmiä.....	78
Ruiskubetonointiin liittyviä standardeja:.....	84
Kirjallisuutta:.....	85
LIITE A (opastava) Yleisohjeet tarkastusluokan määrittämiseksi.....	87